

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA

Výroční konference o evropském právu 2013

Dne 15. 2. 2013 se na londýnské univerzitě King's College konala – jako již řadu let předtím – Výroční konference o evropském právu (Annual European Law Conference). Jedná se o prestižní podnik, jak vyplývá z níže uvedeného seznamu osob pozvaných k aktivní účasti. Účelem konference je především analyzovat vývoj evropského práva za poslední rok, důraz je kladen zejména na nejnovější judikaturu Soudního dvora EU; tématická skladba jednotlivých příspěvků přitom umožňuje, aby jeden a tentýž judikát byl zkoumán z řady pohledů různými přednášejícími; tato multidisciplinarita uvnitř evropského práva je jedním z velkých přínosů konference. Z osobních rozhovorů s přednášejícími vyplynulo, jak mimořádně si cení pozvání k aktivní účasti na této akci.

Výjimečný ráz konference předjímá skutečnost, že dopolední části tradičně předsedá Prof. **Sir Francis Jacobs** QC, předseda The Centre of European Law, jenž po dlouhých osmnáct let působil jako generální advokát při Soudním dvoru EU, zatímco odpolední části pak Prof. **Alan Dashwood** CBE QC, (Sidney Sussex College, Cambridge), jeden z klasiků evropského práva ve Spojeném království.

Čestným hostem letošní konference byl **Niilo Jääskinen**, generální advokát Soudního dvora a bývalý finský ministr, jenž ve svém úvodním příspěvku, ironicky nazvaném *Přes překážky k dalším překážkám*, hovořil o aktuálních problémech fungování Soudního dvora EU souvisejících zejména s rostoucím nápadem, potřebou zkracovat délku projednávání případů a limity personálních řešení této situace. GA Jääskinen věnoval zvláštní pozornost chystanému rozšíření počtu generálních advokátů z osmi na jedenáct, stejně jako tomu, že není na pořadu dne zřídit další specializovaný soud pro duševní vlastnictví či hospodářskou soutěž, mj. protože to by znamenalo automaticky možnost odvolání od něj k Tribunálu, a tedy další nárůst agendy a zatížení SDEU.

Tradiční hvězdou těchto výročních konferencí je Prof. **Piet Eeckhout** (University College London), specialista na ochranu lidských práv a vnějších vztahů EU; tentokrát se zaměřil na prosazování Listiny základních práv EU v nejnovější judikatuře Soudního dvora EU, zejména na podnikání v EU a právo na vlastnictví – čl. 16 a 17 Listiny (C-544/10 Deutscher Weintor, C-283/11 Sky Österreich), právo na spravedlivý proces – čl. 47 Listiny (T-214/06 ICI [nepřiměřená doba soudního řízení před Tribunálem!], C-199/11 EU v. Otis, T-345/12 R Akzo Nobel), ale zejména na pokračování judikatury Ruiz Zambrano, McCarthy a Dereci (C-40/11 Iida, C-356/11 O, S, L), na vztah Listiny k tzv. chytrým sankcím v rámci boje proti terorismu (C-417/11 P Bamba, T-494/10 Bank Saderat), na soudní spolupráci v rámci Prostoru svobody, bezpečnosti a práva (C-92/12 PPU Health Service, C-249/11 Byankov, C-396/11 Radu), na azylové případy (C-71/11 a C-99/11 SRN v. Y a Z, C-245/11 K) a na věcnou působnost Listiny (C-27/11 Vinkov, C-451/11 Dülger, C-370/12 Pringle).

Prof. **Alexander Türk** (King's College London) si vzal za téma ústavní a institucionální otázky. Upozornil zejména na definici nepodstatných prvků, jejichž předmětem může být delegovaný sekundární akt podle čl. 290 SFEU (C-355/10 Parlament v. Rada) a podrobně se zabýval výjimkami z povinnosti zpřístupňovat dokumenty EU podle čl. 4 nařízení 1049/2001 a početnou judikaturou s ní související. Prof. Türk také stručně informoval konferenci o případu C-399/09 Landtová a nálezu českého Ústavního soudu Pl. ÚS 5/12.

Prof. **Aileen McColgan** (King's College London) přednesla příspěvek na téma diskriminační právo EU. Provedla posluchače touto oblastí od počátků spočívajících v principu rovného

odměňování mezi muži a ženami podle ex-čl. 119 ES zákaz diskriminace na základě věku jako obecné zásady právní v judikatuře C-144/04 Mangold až k antidiskriminačním směrnici 2000/43, 2000/78, 2004/113 a 2006/54 a k návrhu kodifikační směrnice o rovném zacházení z roku 2008. Přínosem této části byly zejména poukazy na rozdíly v režimech jednotlivých druhů diskriminace, kdy jednání zakázané v jednom režimu může být legální v režimu jiného druhu diskriminace.

Prof. **John R Spencer**, (Selwyn College, University of Cambridge) ve svém příspěvku *Trestní právo EU a Spojené království* komentoval zejména britský *opt-out* (protokol č. 36 k Lisabonské smlouvě): nejprve upřesnil jeho věcnou působnost a poté kritizoval jeho filozofii jako celek, kdy Spojené království namísto toho, aby obohacovalo zbytek Evropy tam, kde jeho trestní řízení má nějakou přidanou hodnotu, a získávalo podobné impulsy z EU, se *opt-outem* v této oblasti uzavřelo. Prof. Spencer v této souvislosti kritizoval zejména populismus politiků a valné části britského tisku, včetně tzv. solidních médií.

Obsáhle písemně vypracovaný materiál *Aktuální vývoj v oblasti volného pohybu kapitálu a v Hospodářské a měnové unii* představil **Leo Flynn** z Právní služby Evropské komise. V něm se zaměřil na judikaturu Soudního dvora za několik let nazpět, protože toto téma se na předešlých výročních konferencích neobjevilo. Leo Flynn pokryl téma takřka kompletně. Od pojmu volného pohybu kapitálu a jeho vymezení vůči svobodě poskytování služeb i usazování, přes výjimky ze zákazu omezování pohybu kapitálu a běžných plateb, aniž by vynechal nejnovější judikaturu týkající se HMU; přirozeně největší pozornosti se dostalo rozsudku C-370/12 o Evropském stabilizačním mechanismu.

Conor Quigley QC (barrister, Serle Court; University of Oxford) se s velkým nadhledem věnoval tématu potřeby modernizace regulace veřejné podpory v EU, počínaje samotným pojmem veřejné podpory a její *de minimis* hranice, přes revizi sdělení Komise vztahujících se k této problematice, blokové výjimky až k procesním aspektům, dnes obsaženým v nařízení 659/1999, to vše z perspektivy větší konkurenceschopnosti EU – cíle stanoveného v čl. 3 SEU.

Závěrečnou pasáž konference naplnil soudce **Peter Roth** (Royal Courts of Justice) příspěvkem z oblasti soutěžního práva EU s důrazem na soukromoprávní aspekty prosazování soutěžního práva EU, zejména na náhradu škody a zpřístupňování dokumentů třetím osobám v rámci programu shovívavosti, čímž dobře doplnil dopolední příspěvek Prof. Türka k této problematice.

Přínos této prestižní konference zejména spočívá v přehledném seznámení s objemnou novou judikaturou řady oblastí evropského práva za uplynulý rok, a to v podání vedoucích teoretiků i praktiků daných oborů. Další částí je představení nejnovější anglofonní literatury s možností jejího prohlédnutí a objednání. Zároveň cesta posloužila k navázání osobních kontaktů s uvedenými špičkovými odborníky. Z pedagogického i vědeckého hlediska jde tedy o nanejvýš úspěšnou cestu ke získání nejaktuálnějších vědeckých poznatků v přehledné a koncentrované podobě. Proto účast na této konferenci lze jednoznačně hodnotit kladně jako přínos pro vědeckou i pedagogickou činnost účastníků.

Konference se konala výlučně v angličtině bez tlumočení; účastnilo se jí cca 100 posluchačů převážně ze Spojeného království, a to jak z orgánů veřejné správy, tak akademické obce i z řad advokátů, diplomatů či zástupců právnických nakladatelství, stejně jako z orgánů EU (Komise, Evropský parlament, Soudní dvůr). Zahraniční účastníci byli v menšině, přijeli ze Severního Irsku, Nizozemska, Dánska, Itálie, Francie a České republiky. Konferenci doprovází i prodejní výstava nejnovějších anglických publikací v oboru evropského práva.

doc. JUDr. Pavel Svoboda, Ph.D., D.E.A.

Právníká fakulta Univerzity Karlovy v Praze